

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **P. D.**, zastoupen Mgr. Alicí Hejzlarovou, LL.M., advokátkou se sídlem Žitná 1575/49, Praha 1, proti žalovanému: **Ředitel Krajského ředitelství policie kraje Vysočina**, se sídlem Vrchlického 46, Jihlava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 9. 2019, č. j. KRPJ-45268-45/ČJ-2017-1600KR, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 10. 12. 2020, č. j. 31 Ad 25/2019 – 76,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á.**
- II.** Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Podstatou projednávané věci je posouzení nároku žalobce na náhradu nemajetkové újmy vzniklé v souvislosti se služebním úrazem, který utrpěl v rámci výkonu služby příslušníka Policie ČR.

[2] Rozhodnutím ze dne 19. 6. 2019, č. j. KRPJ-45268-28/ČJ-2017-1600HS-U (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), náměstek ředitele Krajského ředitelství policie kraje Vysočina (dále jen „služební funkcionář“) nepřiznal žalobci v souvislosti s poškozením zdraví při výkonu služby náhradu za bolest a ztížení společenského uplatnění a náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s léčením a zastavil řízení o náhradě nemajetkové

újmy. Odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí žalovaný rozhodnutím ze dne 30. 9. 2019, č. j. KRPJ-45268-45/ČJ-2017-1600KR (dále jen „napadené rozhodnutí“), zamítl.

II. Rozsudek krajského soudu

[3] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl.

[4] Soud předně uvedl, že odpovědnost bezpečnostního sboru za škodu způsobenou jeho příslušníkovy je komplexně upravena v § 98 a násl. zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“). Za lichý označil názor žalovaného, že dotčený zákon neupravuje nemajetkovou újmu. Rozlišování mezi „škodou“ a „nemajetkovou újmou“ zavedl v plném rozsahu až zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, jedná se však toliko o terminologické rozlišování. Pojem „škoda“, jak jej užívá zákon o služebním poměru, má zjevně odlišný obsah a dopadá rovněž na nemajetkovou újmu. Závěr žalovaného o nedostatku pravomoci služebního funkcionáře k rozhodování o nemajetkové újmě je tedy nesprávný. Tento dílčí závěr však nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný navzdory svému názoru přistoupil k posouzení splnění podmínek pro nárok žalobce na náhradu nemajetkové újmy – konkrétně na náhradu za bolest a ztížení společenského uplatnění.

[5] Bolest a ztížení společenského uplatnění v režimu zákona o služebním poměru zahrnuje veškerou nemajetkovou újmu, která v souvislosti se služebním úrazem přichází v úvahu. Ačkoliv občanský zákoník tuto koncepci částečně opustil, nelze ji považovat za protiústavní, neboť široké vymezení obou kategorií umožňuje postihnout prakticky vše, co lze považovat za nemajetkovou újmu způsobenou služebním úrazem a nemocí z povolání. Jak vyplývá z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 11. 2017, sp. zn. 25 Cdo 2245/2017, zákonodárce nesjednotil náhradu nemajetkové újmy napříč celým právním řádem a v některých předpisech zůstala dřívější (odlišná) koncepce. Soud proto učinil dílčí závěr, že v režimu zákona o služebním poměru neexistuje žádná další kategorie nemajetkové újmy způsobené služebním úrazem než bolest a ztížení společenského uplatnění.

[6] Pod uvedenou kategorií lze podřadit i náhradu za duševní újmu, jíž se domáhal žalobce. V této souvislosti soud odmítl tvrzení žalobce, že na újmu na duševním zdraví se nevztahuje vyhláška č. 277/2015 Sb., o postupu při určování výše náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění příslušníků bezpečnostních sborů. Žalobcem tvrzenou újmu tedy pokrývá § 101 písm. b) zákona o služebním poměru ve spojení s citovanou vyhláškou. V této souvislosti soud doplnil, že v replice žalobce nepřipustně rozšířil žalobní argumentaci – původně se domáhal náhrady nemajetkové újmy nad rámec § 101 písm. b) zákona o služebním poměru a vyhlášky č. 277/2015 Sb., v replice však svou újmu formuloval jako bolestné podle citovaného ustanovení, avšak domáhal se neaplikování vyhlášky č. 277/2015 Sb. z důvodu její protiústavnosti.

[7] Soud dále uvedl, že § 101 zákona o služebním poměru obsahuje taxativní výčet druhů náhrad škody. Vzhledem k tomu, že nelze předjímat všechny situace, kdy vznikne příslušníku bezpečnostního sboru škoda, nelze takový výčet bez dalšího hodnotit jako

protiústavní. Ve vztahu k případu žalobce citované ustanovení náhradu nemajetkové újmy pokrývá.

[8] Krajský soud se tedy zabýval tím, zda žalobce splnil podmínky pro přiznání nemajetkové újmy v souvislosti se služebním úrazem, konkrétně náhrady za bolest a ztížení společenského uplatnění. Shledal přitom, že podle vyhlášky č. 277/2015 Sb. je podkladem pro rozhodnutí v posuzované věci lékařský posudek, který vydává praktický lékař příslušníka bezpečnostního sboru. Jestliže žalobce přes výzvy správního orgánu posudek nedoložil, byla jeho žádost v souladu se zákonem zamítnuta.

[9] Soud dále dovodil, že § 7 odst. 2 vyhlášky č. 277/2015 Sb., trpí deficitem, který může v konkrétním případě činit jeho aplikaci protiústavní. Neumožňuje totiž zcela zohlednit případné okolnosti hodné zvláštního zřetele, které by např. v režimu vyhlášky č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění, vedly k navýšení náhrady. Výjimečné okolnosti totiž mohou v individuálním případě odůvodňovat přiznání vyšší než standardní („tabulkové“) náhrady za bolest a ztížení společenského uplatnění. Aby však bylo možné posoudit, zda se „standardní“ bodové hodnocení jeví jako nepřiměřené okolnostem případu, musel by žalobce nejprve dodržet postup stanovený vyhláškou, který je zcela legitimní. Rozhodně nelze souhlasit se žalobcem, že by byla vyhláška č. 277/2015 Sb. jako celek protiústavní a správní orgán (soud) by ji neměl aplikovat. Vzhledem k tomu, že se žalobce vůbec nepodrobil vyšetření a nepředložil lékařský posudek, nelze posoudit, zda by byla v jeho případě náhrada na základě vyhlášky č. 277/2015 Sb. proporcionální. I přes výše uvedený deficit totiž citovaná vyhláška umožňuje lékaři hodnotit i určitá specifika, na něž tabulkové hodnocení nepamatuje.

III. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[10] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobce (stěžovatel) kasační stížností, v níž na úvod shrnul stěžejní skutkové okolnosti. Uvedl, že dne 16. 4. 2017 utrpěl služební úraz, neboť mu v průběhu služebního zákroku agresivní podnapilá osoba vsunula své zakrvavené prsty do dutiny ústní. Vzhledem k tomu, že dotčená osoba byla v lustrační platformě rovněž spojena s příznakem „DROGY“, byl stěžovatel v souvislosti se služebním úrazem v režimu karantény. Více než jeden rok byl vystaven trvající nejistotě ohledně toho, zda se nenakazil nebezpečnými nemocemi (zejména virem HIV). Přestože závěrečné testy nákazu vyloučily, měla uvedená opatření výrazný dopad na kvalitu osobního života stěžovatele. Náhradu za tyto duševní útrapy pak požadoval po bezpečnostním sboru, avšak bezvýsledně.

[11] Stěžovatel dále uvedl, že duševní útrapy představují nemajetkovou újmu, kterou je bezpečnostní sbor povinen nahradit. Protože právní předpisy výpočet výše této složky nemajetkové újmy nestanovují, bylo primárně na úvaze služebního funkcionáře, popřípadě následně soudu, v jaké výši tuto náhradu nemajetkové újmy přizná. Stěžovatel předložil za účelem prokázání svých duševních útrap psychiatrický chorobopis vedený psychiatrickou MUDr. Mgr. K. D., Ph.D. Správní orgány postupovaly zcela formalisticky a odmítly mu zcela zjevný nárok na náhradu nemajetkové újmy přiznat. Újma stěžovateli prokazatelně vznikla, a to v příčinné souvislosti se služebním úrazem.

[12] Krajský soud dovodil, že v souvislosti se služebním úrazem lze nahradit pouze újmu, která je podřaditelná pod některý z typů náhrad vyjmenovaných v § 101 zákona o služebním poměru. Současně dovodil, že taxativnost výčtu zakládá v obecné rovině protiústavnost citovaného ustanovení. Přesto však nepostupoval podle § 95 odst. 2 Ústavy a nepředložil věc Ústavnímu soudu.

[13] Stěžovatel dále namítl, že soud podřadil nárok na přiznání náhrady za duševní útrapy pod pojem „bolestné“. Takový postup je však v případě stěžovatele nerealizovatelný. Bolestné se u příslušníků bezpečnostních sborů posuzuje podle vyhlášky č. 277/2015 Sb., která neumožňuje vyčíslit nárok stěžovatele. Z tohoto důvodu navrhoval, aby krajský soud nařídil žalovanému dotčenou vyhlášku neaplikovat. Soud dospěl k závěru o možné protiústavnosti vyhlášky, přesto však ani v této věci nepředložil věc k posouzení Ústavnímu soudu.

[14] Stěžovatel považuje rozsudek krajského soudu také za nepřezkoumatelný, neboť jím nastíněný postup pro uplatnění nároku na náhradu nemajetkové újmy je nerealizovatelný. Dle soudu by měl stěžovatel uplatnit své nároky jako bolestné podle § 101 zákona o služebním poměru. V této souvislosti by měl obstarat posudek, který vychází pro účely vyčíslení bolestného z vyhlášky č. 277/2015 Sb. Vzhledem k tomu, že služební funkcionář by plně vyhověl návrhu na náhradu podle posudku, nemohl by stěžovatel podat odvolání (a následně ani správní žalobu) za účelem posouzení, zda přiznaná náhrada plně pokrývá jím utrpěnou újmu. Postup krajského soudu tak nemůže vést ke kýženému výsledku, tj. ke stanovení spravedlivé náhrady nemajetkové újmy. Je zjevné, že uvedeným postupem by se stěžovatel dostal do „patové situace“, proto navrhoval, aby správní orgány jeho nárok posoudili dle zásad slušnosti jako tzv. jinou nemajetkovou újmu.

[15] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[16] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že rozsudek krajského soudu považuje za věcně správný, přičemž odkázal na jeho relevantní pasáže. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]; neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[18] Kasační stížnost není důvodná.

[19] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu. Pouze přezkoumatelné rozhodnutí soudu totiž může být způsobilé meritorního přezkumu v řízení o kasační stížnosti.

[20] K otázce nepřezkoumatelnosti se váže bohatá rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007 – 107, ze dne 24. 3. 2010, č. j. 1 Afs 113/2009 – 69, či ze dne 22. 9. 2010, č. j. 3 Ads 80/2009 – 132). V nyní posuzované věci nicméně soud napadený rozsudek nepřezkoumatelným neshledal, neboť je z jeho odůvodnění zřejmé, jakými úvahami byl krajský soud při rozhodování věci veden a proč považoval žalobní námítky za nedůvodné. Skutečnost, že stěžovatel s argumentací krajského soudu nesouhlasí, potažmo soudem popsany postup považuje za nerealizovatelný, nečiní napadený rozsudek nepřezkoumatelným. Namítané vady by mohly mít za následek toliko nezákonnost rozsudku krajského soudu spočívající v nesprávném posouzení právní otázky krajským soudem [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], nikoliv však jeho nepřezkoumatelnost.

[21] Ze správního spisu soud zjistil, že dne 16. 4. 2017 došlo v průběhu výkonu služby stěžovatele k incidentu, během něhož na stěžovatele zaútočila agresivní osoba, která mu vsunula do úst své zakrvavené prsty. Vzhledem k tomu, že se jednalo o osobu, u níž hrozil přenos virové hepatitidy typu C a viru HIV, ministerstvo vnitra stěžovateli rozhodnutím ze dne 21. 7. 2017, č. j. MV-90534-1/OZZ-2017, nařídilo karanténní opatření spočívající v lékařském dohledu po dobu 12 měsíců. Ačkoliv se u stěžovatele nákaza žádnou z uvedených nemocí neprokázala, dovozuje stěžovatel vznik újmy ze skutečnosti, že byl po dobu delší než jeden rok v nejistotě, zda se uvedenými nemocemi nakazil, s čímž souvisela i zásadní omezení v jeho osobním životě. S poukazem na tyto skutečnosti podal stěžovatel u Krajského ředitelství policie kraje Vysočina dne 16. 4. 2019 „žádost o náhradu újmy“. V žádosti stěžovatel uvedl, že s odkazem na § 101 zákona o služebním poměru požaduje „náhradu za bolest v širším smyslu, tedy zejména bolesti spočívající především v duševním strádání“, a to v celkové výši 150.000 Kč, a dále náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s léčením.

[22] Dne 24. 4. 2019 zaslala pověřená úřední osoba stěžovateli výzvu k doplnění spisové dokumentace o lékařské zprávy, především o posudek vypracovaný na základě vyhlášky č. 277/2015 Sb. Na uvedenou výzvu odpověděl stěžovatel podáním ze dne 24. 5. 2015, v němž uvedl, že požaduje náhradu za duševní útrapy jakožto tzv. „další nemajetkové újmy“. Její výpočet právní předpisy dle mínění stěžovatele nestanovují, pročez má služební funkcionář rozhodnout na základě vlastního uvážení. K podání stěžovatel přiložil z větší části anonymizovanou lékařskou zprávu psychiatricky MUDr. Mgr. K. D., Ph.D., ze dne 23. 11. 2017, z jejíhož obsahu je čitelná pouze následující část (vytržená z kontextu): „*Nebylo by to neobvyklé, ale měl tak trochu obavy o své zdraví, chodí pravidelně na testy, protože na jaře měl kontakt s feťákem, kterej byl pořezanej, dělal bordel, chtěl ho zpacifikovat, jenže on mu nacpal do pusy ty krvavý prsty. Báł se, jestli není nakažen.*“

[23] Výzvou ze dne 27. 5. 2019 pověřená úřední osoba stěžovatele opětovně vyzvala k předložení „lékařského posudku, který je podkladem pro určení bodového ohodnocení bolesti a ztížení společenského uplatnění“, jakož i další zdravotní dokumentace. V reakci na druhou výzvu stěžovatel předložil lékařské zprávy z odběrů krve, kterým se podrobil v rámci nařízené karantény. Lékařský posudek ve smyslu vyhlášky č. 277/2015 Sb. však nedoložil, přičemž setrval na svém tvrzení, že výši náhrady za nemajetkovou újmu nestanoví žádný právní předpis.

[24] Z prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že služební funkcionář považoval poškození zdraví v souvislosti s incidentem ze dne 16. 4. 2017 za služební úraz. Důvodem zamítnutí žádosti o náhradu za bolest a ztížení společenského uplatnění však byla skutečnost, že stěžovatel ani po opakovaných výzvěch nepředložil lékařský posudek ve smyslu vyhlášky č. 277/2015 Sb. Na podporu svých tvrzení pak nedoložil ani žádné jiné lékařské zprávy, vyjma zprávy MUDr. Mgr. K. D., Ph.D. ze dne 23. 11. 2017, která však neobsahuje žádné relevantní skutečnosti. Pokud se jedná o požadovanou náhradu „jiné nemajetkové újmy“, v tomto rozsahu služební funkcionář řízení zastavil, neboť shledal, že mu k rozhodování o tomto typu újmy zákon nesvěřuje žádné pravomoci. S uvedeným posouzením se žalovaný v plném rozsahu ztotožnil.

[25] Podle § 100 odst. 1 zákona o služebním poměru *„[b]ezpečnostní sbor odpovídá příslušníkovi za škodu způsobenou služebním úrazem.“*

[26] Podle § 101 zákona o služebním poměru *„[p]říslušník, který utrpěl služební úraz nebo u něhož byla zjištěna nemoc z povolání, má nárok na a) náhradu za ztrátu na služebním příjmu, b) náhradu za bolest a ztížení společenského uplatnění, c) náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s léčením, d) jednorázové odškodnění, e) náhradu věcné škody.“*

[27] Na základě zákonného zmocnění obsaženého v § 104 odst. 2 zákona o služebním poměru stanoví výši náhrady za bolest a ztížení společenského uplatnění způsobené služebním úrazem nebo nemocí z povolání a postup při určení její výše vyhláška č. 277/2015 Sb. Podle § 7 odst. 1 citované vyhlášky se výše náhrady za bolest a ztížení společenského uplatnění stanoví na základě bodového ohodnocení uvedeného v lékařském posudku. Sazby bodového hodnocení náhrady jsou stanoveny v přílohách č. 1 – 4 citované vyhlášky. Pokud není bodové ohodnocení posuzované bolesti v příloze uvedeno, použije se bodové ohodnocení, s nímž lze podle povahy tuto bolest nejbližše srovnávat.

[28] Podle § 8 odst. 1 vyhlášky č. 277/2015 *„lékařský posudek vydává u a) služebního úrazu registrující poskytovatel zdravotních služeb, a nemá-li posuzovaná osoba registrujícího poskytovatele, jiný poskytovatel zdravotních služeb v oboru všeobecné praktické lékařství, b) nemoci z povolání poskytovatel zdravotních služeb v oboru pracovního lékařství, který je na základě povolení Ministerstva zdravotnictví oprávněn uznávat nemoci z povolání.“*

[29] Předmětem sporu mezi účastníky řízení je zodpovězení otázky, v jakém režimu měly správní orgány posoudit stěžovatelem požadovanou náhradu nemajetkové újmy. Krajský soud v této souvislosti shledal, že stěžovatelem požadovaná náhrada je podřaditelná pod pojem „náhrada za bolest a ztížení společenského uplatnění“ ve smyslu § 101 písm. b) zákona o služebním poměru ve spojení s vyhláškou č. 277/2015 Sb. S tímto závěrem se Nejvyšší správní soud ztotožňuje, pročez v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku (zejména body 9 – 13). Stěžovatelem popisované obtíže nejsou ničím jiným než následkem služebního úrazu, na nějž dopadá právě citovaná právní úprava. Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřisvědčil v tom směru, že by odkazovaná vyhláška dopadala pouze na fyzické strádání (úrazy, oděrky, zlomeniny, onemocnění jednotlivých vnitřních orgánů apod.). V seznamu bodových ohodnocení jednotlivých druhů „bolestí“ či „ztížení společenského uplatnění“ se naopak vyskytují i nesnáze psychického charakteru (viz např. příloha č. 3 – *„duševní poruchy po jiných těžkých poraněních kromě poranění hlavy a mozku nebo vážné duševní poruchy vzniklé působením otřesných zážitků nebo jiných*

nepříznivých psychologických činitelů a tísnivých situací podle rozsahu a tíže následků“). Je sice pravdou, že vyhláška nemůže pamatovat na všechny potenciální následky služebního úrazu, pro tyto případy však v § 2 odst. 2 a § 3 odst. 2 stanoví, že pokud není bodové ohodnocení bolesti (posuzovaných následků) v příloze uvedeno, postupuje lékař podle bodového hodnocení nejbližše srovnatelného.

[30] Nejvyšší správní soud tedy činí ve shodě s krajským soudem dílčí závěr, že předpokladem úspěšného uplatnění stěžovatelem požadovaného nároku na náhradu nemajetkové újmy, tj. náhrady za bolest a ztížení společenského uplatnění, bylo předložení lékařského posudku podle § 8 vyhlášky č. 277/2015 Sb. Takto však stěžovatel neučinil a nepředložil ani žádnou jinou lékařskou dokumentaci dokládající jím tvrzené obtíže. Stěžovatel do správního spisu založil pouze zprávu psychiatricky MUDr. Mgr. K. D., Ph.D., která však ve vztahu k uplatněnému nároku neobsahuje žádné podstatné informace. Navrhoval-li stěžovatel, aby žalovaný (potažmo soud) o jeho nároku rozhodl toliko na základě vlastní úvahy, Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že takový postup předně nenachází oporu v právních předpisech. Nadto by se jednalo o postup veskrze nepřezkoumatelný, hraničící s libovůlí. Správní orgány ani soudy rozhodující ve správním soudnictví nedisponují odbornými znalostmi z oblasti lékařství, pročež jim nepřisluší posuzovat zdravotní stav stěžovatele. Z toho důvodu také představuje při posuzování odpovědnosti bezpečnostního sboru za škodu způsobenou služebním úrazem stěžejní podklad právě lékařský posudek.

[31] Z rozhodnutí správních orgánů obou stupňů vyplývá, že žalovaný a ani před ním služební funkcionář nezpochybňovali, že poškození zdraví, k němuž došlo během incidentu dne 16. 4. 2017, představuje služební úraz. Důvodem neuznání nároku na náhradu za bolest a ztížení společenského uplatnění však byla právě skutečnost, že se stěžovatel nepodrobil lékařskému vyšetření a nepředložil posudek s bodovým hodnocením podle vyhlášky č. 277/2015 Sb. Pro absenci těchto pokladů nebylo v řízení prokázáno, s jakými psychickými obtížemi se stěžovatel potýkal a zda jsou tyto obtíže v příčinné souvislosti se služebním úrazem. Ze spisového materiálu je přitom zřejmé, že správní orgány stěžovatele k předložení těchto podkladů opakovaně (avšak bezvýsledně) vyzývaly. Stěžovatel, který byl nadto i ve správním řízení právně zastoupen, zůstal stran předložení lékařského posudku nečinný a setrval na svém stanovisku o nutnosti stanovení náhrady podle vlastního uvážení správního orgánu. Takový postup však není souladný se zákonem, jak Nejvyšší správní soud vysvětlil již v předcházejícím bodě rozsudku.

[32] Pokud se jedná o stěžovatelem namítanou protiústavnost relevantní právní úpravy (především vyhlášky č. 277/2015 Sb.), s touto otázkou se již podrobně vypořádal v napadeném rozsudku krajský soud (viz body 17 – 20 rozsudku). Nejvyšší správní soud je ve shodě s krajským soudem přesvědčen, že se stěžovatel nemůže dovolat jím domnělé protiústavnosti citované vyhlášky, pokud se zcela odmítl podrobit lékařskému posouzení za účelem stanovení bodového hodnocení jeho psychického strádání. Vzhledem k tomu, že nelze předjímat, jakým způsobem by lékař stav stěžovatele ohodnotil, ani v jaké výši (či zda vůbec) by správní orgány stěžovateli náhradu za bolest a ztížení společenského uplatnění přičkly, nelze usuzovat, zda by byla taková náhrada ve vztahu ke konkrétní situaci stěžovatele spravedlivá či proporcionální.

[33] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku stěžovatele, že krajským soudem nastíněný postup (podrobení se lékařskému posouzení za účelem vypracování bodového hodnocení) by nemohl vést ke kýženému výsledku. Ze správního spisu vyplývá, že se stěžovatel domáhal náhrady ve výši 150.000 Kč. Pokud by služební funkcionář stěžovateli přiřkl náhradu nižší, nepochybně by mu zůstalo zachováno právo brojít proti prvostupňovému rozhodnutí v rozsahu nepřiznané náhrady odvoláním, popřípadě následně i správní žalobou. Krajský soudem uvedený postup je tedy zcela legitimní.

[34] Konečně se Nejvyšší správní soud neztotožnil ani s námitkou stěžovatele, že krajský soud, byť předběžně shledal protiústavnost relevantní právní úpravy, nepředložil věc k posouzení Ústavnímu soudu (čl. 95 odst. 2 Ústavy). Z odůvodnění přezkoumávaného rozsudku vyplývá, že krajský soud poukázal na potenciální nedostatky taxativního výčtu náhrad obsaženého v § 101 zákona o služebním poměru. Dovedil však, že na situaci stěžovatele zákon pamatuje, neboť jím požadovaný nárok spadá pod náhradu bolesti a ztížení společenského uplatnění [§ 101 písm. b) zákona o služebním poměru]. Pokud se jedná o posouzení ústavní konformity vyhlášky č. 277/2015 Sb., zde krajský soud upozornil, že citovaná vyhláška (na rozdíl např. od úpravy obsažené v dříve platné vyhlášce č. 440/2001 Sb.) neumožňuje navýšení náhrady s ohledem na výjimečné okolnosti případu. V případě stěžovatele však rozpor s ústavním pořádkem neshledal (v podrobnostech viz bod [32] tohoto rozsudku).

V. Závěr a náklady řízení

[35] Námitky stěžovatele nejsou důvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[36] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. března 2021

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu